

Zdanění obcí a krajů jako právnických osob? Senát může zvrátit změnu, která se do daňové novely dostala jako přílepek

22.7.2025 - | Sdružení místních samospráv ČR

Změna byla uplatněna sněmovním rozpočtovým výborem jako pozměňovací návrh k nesouvisejícímu zákonu o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele, aniž by byla standardním způsobem projednána s obcemi a kraji či odbornou veřejností. Rovněž nebyly vyhodnoceny ani finanční a administrativní dopady na obce.

„Novela zákona bude mít největší dopad na obce, které se vlastními aktivitami snaží řešit potřeby občanů a vytvářejí atraktivní podmínky pro život na venkově. Zásadním způsobem se zvýší administrativní požadavky na pracovníky obcí a může dojít k dalšímu odčerpávání prostředků z obecních rozpočtů. Komplikace postihnou obce, které jsou aktivní, převzaly na sebe například provoz hospod nebo obchodů, aby zachovaly služby na venkově, případně například pečují o obecní lesy,“ říká Eliška Olšáková, předsedkyně SMS ČR.

Novela zákona stanovuje v případě obcí a krajů poměrně široký okruh činností a příjmů, kdy mají povinnost podávat daňové přiznání. Zdaňovat se mají vedle příjmů z podnikání na základě živnostenského či jiného oprávnění také například příjmy ze zemědělské, lesní či vodní činnosti. V posledních desetiletích se přitom nepodařilo jasně definovat, kde je v případě samospráv hranice mezi podnikáním a výkonem poslání územního samosprávného celku. Není tak vůbec jasné, které činnosti jsou v praxi předmětem daně z příjmu.

Pracovníci mnohých obcí by tak od roku 2026 museli rozlišovat a vymezovat činnosti, které spadají pod běžné aktivity územně samosprávného celku a činnosti, které jsou už předmětem daně. U takových by pak museli přiřazovat daňově uznatelné náklady, provádět daňové odpisy majetku a podávat daňové přiznání, což pro mnohé obce znamená výrazný nárůst objemu práce, se kterou nemají předchozí zkušenosti.

„Je nepochopitelné, že v době, kdy se hovoří o snahách snižovat administrativu, tak bez vysvětlení a vyhodnocení dopadů schvalujeme přílepek, který pouze přidělá mnohým územním samosprávným celkům práci, přinese zbytečné náklady a nevytvoří významný přínos pro veřejné rozpočty. Půjde maximálně o přerozdělení prostředků mezi územními rozpočty a státním rozpočtem. Člověk se tak musí ptát, zda snaha o jednoduchost a snižování ekonomické náročnosti veřejné správy již není prioritou?“ dodává Petr Halada, místopředseda SMS ČR a starosta Kamýka nad Vltavou.

<http://www.smscr.cz/media-a-sms-cr/tiskove-zpravy/zdaneni-obci-a-kraju-jako-pravnickych-osob-senat-muze-zvratit-zmenu-ktera-se-do-danove-novely-dostala-jako-prilepek-4760cs.html>